

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
P 409301
Wettelijk Depot B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
BC 9428

maandelijks clubtijdschrift

115

Juli 2014

verantwoordelijke uitgever
Postbus 105 – 2200 Herentals

Numismatica Herentals EGMP
redactie : Rudy Dillen

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter - secretaris - redacteur 0471-329179 mailto:rudy.dillen@telenet.be
Ingrid Verboven	penningmeester - schatbewaarder 0476-892420 mailto:ingrid.verboven3@telenet.be
Koen De Pooter	veilingmeester - standhouders 0473-556266 koen.de.pooter@telenet.be
Frank Lippens	webmaster - veilingroeper 0475-552400 frank.lippens1@skynet.be
Herwig Helsen	bibliothecaris 0479-208820 mailto:herwig.helsen1@telenet.be

Erelid : **Roger van Nuffel** – Herentalse Schepen van Cultuur 2001-2006

adres	Numismatica – Postbus 105 – 2200 Herentals
rekeningnummer	BE43 0014 2061 3601 GEBABEBB
lidgeld-2014 12 €	lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP (18 € voor leden in het buitenland)
8 €	lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals enkel voor leden van andere EGMP-afdelingen (11 € voor leden in het buitenland)
1 €	éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers
gratis toegang	voor -16 jaar, vergezeld van een volwassen lid
aangesloten bij	het E.G.M.P. - Koninklijke Vereniging de Herentalse Cultuurraad
website	www.numismatica-herentals.be

maandelijks clubactiviteit op de 2e zondag van de maand, 8.30–12 u
Parochiezaal St-Antonius - Capucijnenstraat 7, 2200 Herentals

zondag 13 juli 2014 10 aug - 14 sept - 12 okt - 9 nov - 14 dec

op de cover in de volgende maanden presenteren we in onze veiling telkens een kunstwerk dat voorheen onze CoinArtXL-tentoonstelling sierde. Het houtsnijwerk (40cm) van een 2-euromuntstuk van Albert II, gesculpteerd door Leon Kerckhofs, stal mede de show in de volledige rij van de Belgische koningen.

Artikels mogen worden overgenomen mits de gepaste verwijzing.
De auteurs zijn verantwoordelijk voor de inhoud van hun bijdrage.

Tentoonstelling

CLUBNIEUWS

Niet alledaags: een koning die de liefde verkiest boven de troon! Het overkwam de Engelse Edward VIII. Heel deze affaire belette hem niet om een reeks munten op zijn naam te hebben. Hendrik Van Caelenberghe verzorgt deze maand een tentoonstelling over deze amoureuze figuur: 'Munten van de ongekroonde koning Edward VIII', met info-bundel.

650 bezoekers voor CoinArtXL

Gedurende de 3 weken dat de prestigieuze tentoonstelling CoinArtXL liep in de Herentalse Lakenhal werden zo'n 650 bezoekers geteld ... gaande van toevallige passerende toeristen uit oa. Z-Afrika, Canada, Australië tot geïnteresseerde kunstliefhebbers en numismaten van over het ganse land en daarbuiten. Allen waren vol lof: een verrassend concept dat mooi werd uitgevoerd, propaganda voor de muntclub en de numismatiek in het algemeen! Even melden dat van de alpaca herinneringspenningen (30 mm, 10 €) nog enkele exemplaren beschikbaar zijn!

Voorzitter Rudy Dillen verwelkomde net het 400e aangesloten lid.

We melden u het overlijden op 13 juni ll. van **Angèle Mertens**, echtgenote van Jos Verwimp, beiden clubleden vanaf het eerste uur. Bestuur en leden van Numismatica wensen Jos en de getroffen families alle sterkte toe!

11.15u **Trekking van de jeugdombola** gratis lootje voor -16 jaar
munt + bankbiljet + draagtas voor elke aanwezige jongere

11.20u **Aanwezigheidstombola** gratis voor alle aangesloten leden

- * zilveren 50 schilling, 50j Nationale Omroep - Oostenrijk 1974
- * zilveren 50 frank 'schilden', Leopold III - België 1940
- * zilveren 3 mark, Wilhelm II - Duitsland-Pruisen 1912
- zilveren 200 zloty, 30e Verjaardag Republiek - Polen 1974

11.30u **Trekking lootjestombola** 1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes

- * gouden 20 frank, Leopold II - België 1878
- zilveren 100 schilling, 20 jaar Staatsverdrag - Oostenrijk 1975
- * zilveren 2 1/2 gulden, koningin Wilhelmina - Nederland 1939
- zilveren 5 frank, Leopold II - België 1870
- * zilveren dollar, 100 jaar Vancouver - Canada 1986
- zilveren 3 mark, Wilhelm II - Duitsland-Pruisen 1914
- zilveren 100 korun, 100j Janko Kral - Tsjechoslowakije 1976
- zilveren 50 dinar, Peter II - Joegoslavië 1938

met telkens een lekkere fles Solatio Rouge, Pays D'Oc - Frankrijk 2012

11.30 u **start van de clubveiling** tijdig uw biednummer afhalen

Herentalse voorzitter gevierd als 'Verdienstelijk EGMP-er 2014'

Op de voorbij Algemene EGMP-vergadering van 31 mei ll., dat plaats vond in Hotel Karmel, heeft het EGMP-bestuur gemeend de penning 2014 te moeten uitreiken aan Rudy Dillen voor zijn verdienste als voorzitter van Numismatica Herentals. Vooraleer Algemeen EGMP-voorzitter Willy Geets de vergulde penning zou overhandigen verwoordde Numismatica-lid Joris Frederickx de motivatie als volgt:

Beste Rudy, zo dadelijk ontvang je van het EGMP de erepenning 2014 voor je verdienstelijke inzet voor dit Genootschap.

Toch wil ik hier in naam van de leden onze dankbaarheid vertolken voor al het werk, dat je samen met het bestuur, leden, vrienden en familie voor Numismatica Herentals, gedurende 10 jaar, hebt verricht.

Je hebt al die tijd clubleden begeistert. Aan brainstorming moet je niet doen, frisse, vernieuwende ideeën schud je zomaar uit je mouw. En ... bij de organisatie van zoveel clubactiviteiten streef je steeds de perfectie na. Bovendien leg je ons als clubleden in de watten: goedkope 'numismatische' uitstappen, prachtige medailles voor elk jubilerend lid, jeugdombola en wat nog allemaal.

Bedankt ook omdat je de georganiseerde numismatiek naar de Kempen hebt gehaald. Dank je, Rudy, en proficiat.

Joris Frederickx

Oplossing muntenpuzzel

1 pysa 1882 Zanzibar

Leopold Verbist vond 32 invulstrookjes in de rode puzzelbox. Alle strookjes bevatten het te zoeken sleutelwoord: KRUIDNAGEL. Als schiftingsvraag moest het gewicht geraden worden van de kalebas op onze bestuurstafel: 67g. We hadden maar liefst 3 winnaars: **Gilbert De Doncker** (Beerse), **Annie Van Springel** (Oevel) en **Pieter Van Kelst** (Bonheiden) hadden het te zoeken woord gevonden en benaderden op 1g na het gewicht van de kalebas. Na een bijkomende loting mocht Gilbert De Doncker de zilveren prijsmunt met fles wijn ontvangen uit handen van puzzel-bedenker Leopold Verbist. Proficiat Gilbert, dank aan Annie en Pieter voor hun begrip, dank aan alle andere deelnemers!

Vragen

1. Wat is het islamitische jaartal ١٢٩٩ op de kz?
2. Van welk land is Zanzibar vandaag een deel?
3. Welk is de oorspronkelijke taal van Zanzibar?
4. Waar werd deze munt geslagen?
5. Van welk gewas zijn de blaadjes bovenaan op vz?
6. Wat symboliseert de balans op de kz?
7. Hoe heette de sultan van Zanzibar in 1882?
8. Van welk ander land is zijn grootvader sultan geweest?
9. Hoeveel pysa's was een ryal waard?
10. Hoe heette de slavenmarkt van Zanzibar?

Antwoorden

1299

Tanzania

Swahili

Brussel

kruidnagelboom

gerechtigheid

Bargash bin Said

Oman

136

Mkunazini

Zanzibar, 1 pisa AH1299 (AD1882)

Vz: de tekst **الله سلطان سعيد بن برغش بن سلطان حفظه** binnen een krans van kruidnagelblad (Moge Allah sultan Said bin Barghash bin Sultan beschermen); boven links en rechts twee kruidnagelblaadjes

Kz: de balans van de gerechtigheid met middenin het jaartal: ١٢٩٩ (1299) binnen een krans van kruidnagelblad

Koper Ø 25,4 mm, 6,48 g, 23.324.000 ex. geslagen te Brussel

Zanzibar

Zanzibar is een eiland (1554 km²) op 25 km voor de kust van Tanzania in de Indische Oceaan, en is samen met het kleinere eiland Pemba een semi-autonoom deel ervan met als hoofdstad Zanzibar-City. Deze heeft een historische binnenstad, Stone Town genoemd. Zanzibar heeft 1 miljoen inwoners. Het belangrijkste exportproduct is kruidnagel, naast andere specerijen. Daarom wordt Zanzibar in het Engels ook wel het Isle of Cloves (Kruidnageleiland) genoemd.

Het behoorde vroeger tot Brits Oost-Afrika en werd onafhankelijk in 1963 als sultanaat Zanzibar en Pemba. Op 12 januari 1964 vond een bloedige revolutie plaats die een einde maakte aan het regime van de sultans en werd het een republiek. In april 1964 werd Zanzibar en Pemba verenigd met het vasteland Tanganyika tot een federale republiek. Dat kreeg dan de naam Tanzania, dat een samentrekking is van Tanganyika en Zanzibar.

De oorspronkelijke taal van Oost-Afrika is het Swahili. Dit is in feite de taal van Zanzibar die zich verspreidde over gans Oost-Afrika, via Kenya, Tanzania en Oeganda tot in Katanga. Ze wordt vandaag gesproken door ongeveer 50 miljoen mensen (dubbel zoveel als het Nederlands). De taal werd enorm beïnvloed door het Arabisch van de Arabische slavenhandelaars. Oorspronkelijk werd ze ook geschreven met Arabische letters wat de tekst op deze munt verklaard. Later hebben Duitse en Britse missionarissen een transcriptie gemaakt naar het Latijns alfabet, waarmee het vandaag geschreven wordt.

Zanzibar in de 19de eeuw

Zanzibar was in de oudheid reeds bekend als handelspost in de Indische Oceaan maar onbekend in het westen. De Portugezen ontdekten het op hun weg naar Indië en veroverden het in 1503 tot het in 1698 overgedragen werd aan het Arabisch sultanaat Oman (ook gekend als sultanaat Muskaat).

Zanzibar was zo belangrijk dat in 1840 de sultan van Oman, Said bin Sultan, zijn troon verplaatste van Oman naar Zanzibar. Bij zijn dood in 1856 forceerden de Britten, onder het motto “verdeel en heers”, de opsplitsing van Oman en Zanzibar in twee aparte sultanaten met twee van zijn zonen als sultan. Zoon Majid bin Said werd sultan van Zanzibar maar dat werd betwist door zijn broer Barghash bin Said in een korte oorlog in 1859 zodat die moest vertrekken in ballingschap. Bij de dood van Majid in 1870 werd Barghash dan toch sultan en regeerde tot zijn dood in 1888.

Barghash bin Said had in ballingschap een tijdje in Indië geleefd en was de eerste om buiten de sultanaten van Oman en Zanzibar te reizen en te leren over de nieuwe moderne industrie en cultuur. Onder zijn bewind werd een groot deel van de infrastructuur van Stone Town gebouwd of gemoderniseerd. Wegen, parken, ziekenhuizen, waterleiding en publieke baden werden gebouwd of aangelegd.

Hij was ook de eerste om munten te laten slaan voor zijn sultanaat.

Tegen het einde van zijn bewind moest Barghash de neergang van zijn sultanaat aanzien. Duitsland kreeg op de Conferentie van Berlijn in 1884-85 het oosten van Afrika toegewezen en begon overeenkomsten te sluiten op het vasteland en liet zijn oog uiteraard ook op Zanzibar vallen. In 1885 riep het Duitse keizerrijk een protectoraat uit over Zanzibar, maar reeds in 1890 werd het overgedragen aan de Britten in ruil voor het strategisch gelegen Noordzee-eiland Helgoland. Zo werd Zanzibar een protectoraat van Groot-Brittannië maar de sultans bleven toch op de troon zitten, maar dus onder Britse controle.

*Sultan Barghash bin Said,
1837-88*

Zanzibar, centrum van de slavenhandel

Slavernij bestaat reeds van in de oudheid: de Grieken en Romeinen maakten er al op grote schaal gebruik van. De Arabische slavenhandel in Afrika begon in de 6de eeuw en bereikte een hoogtepunt in de 18de en 19de eeuw met de bloei van het sultanaat Oman met als centrum Zanzibar. De naam Zanzibar is trouwens afgeleid van Zinj-el-Barr wat “Land van de Zwarte Mannen” betekent. Het had een zeer grote slavenmarkt, Mkunazini genoemd, in het centrum van Stone Town, en de sultan haalde een groot deel van zijn rijkdom uit de handel van het Zwarte Goud. In de 19de eeuw werden zowat 10.000 slaven per jaar uit Centraal-Afrika gehaald. Rond 1850 was de verkoopprijs van een gezonde mannelijke slaaf op de slavenmarkt van Zanzibar 10-15 Maria-Theresiatalers. In 1870 werd door de Britse consul gerapporteerd dat de prijs van een slaaf in Centraal-Afrika gezakt was tot 1 Maria-Theresiataler. Ze werden met de Arabische dhows naar Oman en de landen van de Perzische golf gebracht en daar verkocht voor ongeveer 100 Maria-Theresiatalers. Er werd weinig of geen aandacht besteed aan de gezondheid van de slaven en slecht $\frac{1}{3}$ bereikte levend het doel.

De meest bekende Arabische slavenhandelaar in Zanzibar was Tippu Tip. Hij leidde gedurende 12 jaar vele expedities naar Centraal-Afrika om te handelen in slaven en ivoor. Hij begon met niets en vergaarde fortuin; zo bezat hij in 1870 12 kruidnagelplantages in Zanzibar met 10.000 slaven. Hij onderhield goede relaties met de Europeanen en ontmoette en hielp zelfs Henry Morton Stanley.

De Britten probeerden meermaals de export van slaven van Zanzibar te stoppen maar sloten hun ogen voor de import van slaven van Centraal-Afrika om te werken op de kruidnagelplantages van Zanzibar. Sultan Said bin Barghash liet uiteindelijk onder Britse druk in 1870 de slavenmarkt van Mkunazini sluiten maar de slaven die er reeds waren bleven slaven. De slavernij in Zanzibar stopte uiteindelijk volledig in 1911 onder sultan Khalifa bin Harub.

Tippu Tip (1837-1905)

De munten van Zanzibar

Deze munten werden besteld te Brussel door sultan Barghash bin Said bin Sultan die blijkbaar en begrijpelijk verveeld was dat zijn naam foutievelijk geschreven was op de munten als “sultan Said bin Barghash bin Sultan”. “Bin” betekent “zoon van” in het Arabisch/Swahili en sultan Barghash was immers de zoon van sultan Said en niet omgekeerd.

De munten werden geslagen in de jaren 1883 tot 1891 te Brussel, allen met hetzelfde jaartal AH1299. Daar werd ook een zilveren ryal en een gouden 5 ryal geslagen. De pysa was gelijk aan de ¼ anna van Brits Indië die in Zanzibar veelvuldig circuleerde. De afbeelding van de balans werd trouwens overgenomen van deze Indische munten. De ryal was gelijk aan de Amerikaanse trade dollar en de 5 ryal gelijk aan het Amerikaanse 5 dollarstuk, die beiden door Zanzibar gebruikt werden voor internationale transacties. Door deze uiteenlopende gelijkstellingen had de ryal een waarde van 136 pysa, een nogal bizarre waarde.

Er werden te Brussel ook nog proefslagen gemaakt van 2,5 ryal in goud, ½ ryal en ¼ ryal in zilver, maar deze kwamen nooit in de circulatie.

Zanzibar, 1 ryal AH1299 (AD1882)

Vz: tekst identiek met de 1 pysa 1882

Kz: de tekst عام ١٢٩٩ سكة سعيدية ١ ريال Saidiaanse munt AH1299);
boven en onderaan drie kruidnagelblaadjes

Zilver 900 ‰, Ø 37,7 mm, 27,2 g, 60.000 ex. geslagen te Brussel

Zanzibar, 5 ryal AH1299 (AD1882)

Vz en kz: identiek aan de 1 ryal maar met waarde aanduiding 5 i.p.v. 1
Goud 900 ‰, Ø 22,1 mm, 8,36 g, 2.000 ex. geslagen te Brussel

Blijkbaar had de sultan er genoeg van dat zijn naam verkeerd geschreven was en de volgende uitgave van de pysa in 1887 had slechts de benaming “Zanzibar” op de voorzijde die hij liet slaan door de Heaton Mint te Birmingham.

Zanzibar, 1 pysa AH1304 (AD1887)

Vz: de tekst زنجبارا (Zanjibara) binnen een krans van kruidnagelblad

Kz: de balans van de gerechtigheid met middenin het jaartal: ١٣٠٤ (1304) binnen een krans van kruidnagelblad

Koper Ø 26,2 mm, 6,50 g, 627.000 ex. geslagen te Birmingham

Vandaag zijn de 2 soorten pysa-stukken gemakkelijk te vinden voor lage prijzen maar de 1 ryal is zeer prijzig en de 5 ryal onbetaalbaar.

Bibliografie

Tim J. Browder, *Zanzibar coinage*, in *Numismatic Scrapbook Magazine*, vol. 27, sept. 1961 pp. 2530-2535.

James O. Sweeny, *A numismatic history of the Birmingham Mint*, 1981.

Didier Vanoverbeek, *Zanzibar, de muntslag voor het buitenland te Brussel*, Munt-Info 28, juni 2002 blz. 8.

Didier Vanoverbeek, *Van Arenberg tot Zanzibar, buitenlandse muntslag in Brussel (1785-2013)*, EGMP-jaarboek 2013, XXXII Zanzibar, blz. 191.

Wikipedia, *Sultanaat Zanzibar*,

http://nl.wikipedia.org/wiki/Sultanaat_Zanzibar

Wikipedia, *Barghash bin Said of Zanzibar*,

http://en.wikipedia.org/wiki/Barghash_bin_Said_of_Zanzibar

Wikipedia, *Slavernij*, <http://nl.wikipedia.org/wiki/Slavernij>

Wikipedia, *Arab slave trade*,

http://en.wikipedia.org/wiki/Arab_slave_trade

Wikipedia, *Tippu Tip*, http://en.wikipedia.org/wiki/Tippu_Tip

Wikipedia, *Pysa*, <http://en.wikipedia.org/wiki/Pysa>

Wikipedia, *Zanzibari ryal*, http://en.wikipedia.org/wiki/Zanzibari_ryal

Munten van de koloniën en mandaatgebieden van het V.K. geslagen tijdens de regering van de ongekroonde koning Edward VIII.

Op een clubdag van Numismatica Herentals ergens in de loop van 2013 kocht ik per toeval een munt geslagen voor Brits West Afrika met langs de voorzijde de legende 'EDWARDVS VIII – REX ET IND : IMP', jaartal 1936. Dankzij deze munt deed ik verder onderzoek naar de muntslag en werd er zodoende een kleine collectie bijeen verzameld om een tentoonstelling te stofferen op 13 juli a.s. in het clublokaal.

Papoea Nieuw Guinea, 1 penny
Melbourne Mint, Australië.

Vz: Boven de uitsparing in het midden de koningskroon met daaronder inheemse versieringen, onderaan de letters **ERI**, Edward

Rex Imperator = Edward koning keizer. **Kz:** rond de uitsparing staan inheemse versieringen, plaats van circulatie, waarde en het jaartal 1936.

Wie was Edward VIII?

Edward was de oom van de huidige koningin Elisabeth II van het Verenigd Koninkrijk. Als oudste zoon van Georges V was hij voor-bestemd voor de Britse troon, wat ook gebeurde toen zijn vader plots stierf op 20 januari 1936.

Geen vuiltje aan de lucht ware het niet dat op hij op dat moment al jaren een relatie had met de Amerikaanse Wallis Simpson, de echtgenote van Ernest Simpson, een Brits-Amerikaans zakenman. Het hek was van de dam wanneer Wallis kort nadien scheidde van haar man en vervolgens de prille koning zijn trouwplannen met haar bekend maakte. Als Brits staatshoofd was Edward leider van de Anglicaanse kerk, een kerk die de scheiding van Wallis Simpson niet erkende en haar dus nooit als koningin zou accepteren.

Brits West Afrika:
 1 penny H, Birmingham Mint
 halve penny KN, Kings Norton
 1/10 penny, Royal Mint

Na deze bekendmaking werd Edward door enkele vooraanstaande politici, waaronder ook Winston Churchill, onder druk gezet om een keuze te maken tussen de troon of het huwelijk. Dit leidde tot een troonsafstand op 10 december 1936 waarbij hij de historische woorden uitsprak: ‘Het is voor mij onmogelijk om de zware verantwoordelijkheid te dragen en om mijn taken als koning uit te voeren zoals ik dat zou willen, zonder de hulp en steun van de vrouw van wie ik houd.’”

Brits Oost Afrika: 10 cents, Royal Mint 5 cents KN, Kings Norton

De muntslag

Alhoewel Edward VIII nog geen jaar koning was, werd er wel aange-munt in de overzeese gebieden. Uiteindelijk besloeg het Brits Imperium op dat moment een gigantische gebied en werd er van bij het begin gestart met muntslag voor de koloniën en mandaatgebieden. In eigen land waren de stempels met een gekroonde koning al gemaakt, maar wegens ontstentenis hiervan is er nooit officiële muntslag geweest.

Fiji eilanden
1 penny, Royal Mint

De muntateliers

Er waren verschillende muntateliers werkzaam waarbij als voornaamste kunnen worden vermeld: de Royal Mint gevestigd in het Tower Hill in Londen en voor 100% eigendom van His Majesty treasury; in Birmingham de twee private munthuizen namelijk de 'Birmingham Mint' opgericht door Ralph Heaton in 1794 en de Kings Norton Metal Company, een bedrijf dat voor 1912 voornamelijk kleine metalen voorwerpen maakte. Verder waren er nog bijhuizen van de Royal Mint in Ottawa (Canada) en Melbourne (Australië). De munten vervaardigd in India gebeurden in opdracht van de lokale leiders en dikwijls in de hoofdstad van het desbetreffende district.

India, Kutch
(district in de Indiase staat
Gujarat)
Dokda
met samvat datum 1993*

In dit klein overzicht voor Edward VIII werd getracht bijna alle gekende types weer te geven met uitzondering van de munten van de districten Jaipur en Jodhpur en de dotmunt van 25 cent voor Canada. Al de stukken hebben als datum 1936 en vermelden zijn naam of in het geval van de penny voor Papoea Nieuw Guinea, een afkorting ervan.

Het munthuis van Melbourne, Australië

India, Kutch

- 5 kori samvat datum 1993
- 2 1/2 kori samvat datum 1992
- 1 kori samvat datum 1992 *

* Al deze munten zijn geslagen te Bhuj, de hoofdstad van Kutch en vermelden, buiten de datum 1936, ook de samvat datum die verwijst naar een tijdsperiode in de Indiase Hindoe kalender.

Referentiewerk:

- J.S. Giordano Jr, Portraits of a Prince, Spink London 2009.

Hendrik Van Caelenberghe

Pas verschenen:

**Rekenmunt en klinkende munt in de Zuidelijke Nederlanden –
Een complexe en intieme relatie (13de – 18de eeuw).** door Willy Geets

Betalingen werden tijdens het *Ancien regime* uitgevoerd in courante munt en/of in natura. De grote variëteit aan inheemse en uitheemse munten in omloop weerspiegelde zich helemaal niet in de rekeningen. Hiertoe bediende men zich van een rekenmunt(en); de rekenmunt was de op dat ogenblik door de auteur van de rekening beschouwde referentie-eenheid. Deze laatste is tijdsafhankelijk, plaatsafhankelijk, en transactieafhankelijk. De rekenmunt wordt al dan niet nog aangevuld met een schakelmunt of *link money* of met een waarde aanduiding.

De centrale vragen waarop wij trachten een antwoord te formuleren zijn:

- Waarom is er een essentieel onderscheid tussen courante- en rekenmunt?
- Hoe vertaalde zich dit onderscheid in Vlaanderen en Brabant, 13^e-18^e e.?
- Hoe verliepen de verbanden tussen rekenmuntsoorten van beide regio's?
- Hoe zagen rekeningen er echt uit en hoe werd daarin met rekengeld en rekeneenheden omgegaan ?

Zowel de typologie van het rekengeld als de semantische invalshoek i.v.m. de diverse begrippen klinkende munt, rekenmunt, rekengeld, rekeninggeld, schakelmunt, als het fenomeen van de quasi continue ontwaarding van het zilvergeld komen aan de orde. Vóór de monetaire unificatie van 1433 worden Vlaanderen en Brabant afzonderlijk behandeld. Ook de problematiek van de goudmunten komt aan de orde.

Dit werk richt zich tot zowel de numismaat als de mediëvist, de paleograaf, de genealoog, de lokale geschiedschrijver, de heemkundige, de familiekundige, de erfgoedwerker, kortom de geïnteresseerde leek en onderzoeker die in “oude documenten duikt”.

ISBN nummer: 978-90-822-1960-9.

De vraagprijs is 24 Euro, excl. verzendkosten.

Rekeningnummer BE49 4140 1647 4171

(KREDBEBB), op naam van Willy Geets.

Contact: willy.geets@skynet.be

Technische gegevens:

A4 formaat, binnenwerk mat 170 g, geplastificeerd kaft mat 350 g, kleurafbeeldingen, gelijmde afwerking, gedrukt bij Claes-Roels (Lier), beperkte oplage.

1	17.00	16	2.25	31	16.00	46	6.00	61	1.75
2	14.00	17	3.00	32	-	47	-	62	5.00
3	1.00	18	5.00	33	4.00	48	1.00	63	1.00
4	1.00	19	-	34	11.00	49	1.00	64	1.00
5	15.00	20	2.00	35	-	50	1.00	65	1.00
6	-	21	18.00	36	6.00	51	1.00	66	-
7	21.00	22	16.00	37	18.00	52	4.75	67	4.50
8	1.00	23	7.00	38	4.25	53	-	68	1.75
9	-	24	4.50	39	6.00	54	-	69	-
10	22.00	25	7.50	40	6.00	55	15.00	70	3.25
11	3.25	26	-	41	6.00	56	14.00	71	-
12	16.00	27	1.00	42	6.50	57	5.00	72	2.00
13	6.00	28	-	43	8.50	58	10.00	73	15.00
14	6.50	29	9.50	44	8.00	59	1.00	74	3.50
15	4.50	30	-	45	6.50	60	1.75	75	8.00

Veilingmodaliteiten

- elk lid kan loten binnenbrengen bij Koen, de clubveilingmeester.
- deze loten moeten vergezeld zijn van een lijst in 2-voud, met naam van de inbrenger, een beschrijving van de loten en hun inzetprijs, deze lijsten worden samen gecontroleerd en afgetekend. Deze formulieren zijn te bekomen aan onze bestuurstafel, ze kunnen tevens gedownload worden van de clubwebsite : www.numismatica-herentals.be/veiling
- elke bidder haalt tijdig vóór de veiling een biednummer af aan de tafel.
- door dit nummer op te steken zal het bod automatisch verhogen, het lot wordt toegekend aan de hoogste bidder.
- het bod wordt verhoogd als volgt :
 - 1-5 € : +25 cent
 - 5-10 € : +50 cent
 - 10-50 € : +1 euro
 - 50-100 € : +2 euro
 - + 100 € : +5 euro

- na afloop van de veiling, en na contante betaling, kunnen de kopers hun loten in ontvangst komen nemen.
- onmiddellijk hierna wordt afgerekend met de inbrengers
- de veilingkosten: 5 % voor de koper, 5 % voor verkoper
- bij gouden munten wordt geen opgeld gerekend.
- niet-verkochte loten worden gratis teruggegeven.

Veel succes !

2

5

6

7

16

nr	land	munt		kw	mat	inzet
1	antiek	lot van 3 Griekse bronsmuntjes – te determineren		div	AE	5.00
2	Rome	Julia Maesa	denarius – Pudicitia	F	Ag	15.00
3		Maximianus	antoninianus 286-305	ZF	AE	10.00
4	Byzantium	lot van 3 munten		div	AE	10.00
5	primitief	China - 'Knife- / Key-Money' (reproductie)		ZF	AE	25.00
6		Afrikaans speerpunt		ZF	Fe	40.00
7	Brabant	Filips IV	schelling - Antwerpen 1624	F	Ag	10.00
8		Maria-Thersia	1 oord – Brussel 1745	ZG/F	Cu	1.00
9		Maria-Thersia	1 oord – Antwerpen 1745	F	Cu	1.00
10		Brabantse Omwenteling, dubbel oord – Brussel 1790		F	Cu	1.00
11	België	Leopold I	5 centimes 1851	F	Cu	1.00
12		Leopold II	5 centimes 1894 VL	ZF+	CuNi	1.00
13		Leopold II	2 x 5 centimes 1903 FR + 1903 VL	F/ZF	CuNi	1.00
14		Albert I	1 frank, duidelijke overslag 1928/23 VL	ZF	CuNi	1.00
15		Albert I	10 frank – positie B 1930 VL	ZF	Ni	12.50
16		Albert I	10 francs – positie B 1930 FR	ZF	Ni	12.50
17		Albert I	20 frank – positie B 1933 VL	ZF	Ag	5.00
18	Brits Indië	George VI	1 pice 1944	ZF	Cu	1.00
19		George VI	2 annas 1943	ZF	AE	1.00
20	Canada	Elizabeth II	1 dollar 1968	ZF	CuNi	1.00
21	Colombia	Republiek	50 centavos 1959	ZF	CuNi	1.00
22	Eiland Man	Elizabeth II	25 pence 1975	FDC	CuNi	1.00
23	Frankrijk	Lodewijk XV	écu 1771 D	ZF	Ag	25.00
24		Republiek	1 décime, l'An 7 (BB)	F	AE	1.00
25		Republiek	1 centime 1849 A	ZF	Cu	2.50
26	Hongarije	Republiek	5 pengo 1943	ZF	Al	1.00
27	Italië	Republiek	20 centesimi 1863	F	Ag	2.00
28	Ned. Indië	Wilhelmina	1 cent 1942	Pr	Cu	1.00
29	Nederland	Willem III	2 1/2 cent 1877	ZF	Cu	1.00
30	Polen	Republiek	proefslag 100 zlotych 1966	Pr	Ag	20.00
31	Rusland	Republiek	2 kopeke 1812	ZF	Cu	5.00
32		Republiek	5 kopeke 1866	ZG	Cu	1.00
33	Rusland	Republiek	1 herdenkings roebel (proof) 1990	FDC	CuNi	1.00

19

21

23

29

34

35

36

38

nr	item	beschrijving		kwal	mat	inzet	
34	Rwanda	Republiek	20 francs	1977	Pr	AE	1.00
35	San Marino	Republiek	3 x 1000 lire	1998+199+2000	Pr	Bi	2.50
36	Zambia	Republiek	5 shillings	1965	ZF	CuNi	1.00
37	jeton	8 stuks van 50 of 75 Ct. À consommer R. Coquilliere - Paris		div	div	1.00	
38		10 C Soupe – Atelier Meunis Bruxelles		ZF	Cu	1.00	
39	loten	Afrika: 8 munten: Libië, Algerije, Ethiopië		div	div	1.00	
40		Angola: 7 munten		div	div	1.00	
41		China: 12 stuks '10 cash'-munten		ZF	Cu	2.50	
42		Frankrijk: album met 175 versch. munten, meestal vóór 1958		div	div	7.50	
43		Groot-Brittannië: album met 89 munten		div	div	2.50	
44		IJsland: 11 moderne munten		div	div	1.00	
45		Marokko: 34 munten		div	div	2.00	
46		Mexico: 14 munten		div	div	3.00	
47		Nederland: 175 x 1 cent		1878 - 1980	div	Cu	3.00
48	loten	Tanzania: 6 moderne munten		div	div	1.00	

nr	item	beschrijving		kwal	mat	inzet	
49	lot	Z.-Amerika: 9 munten: Panama + Colombia		div	div	1.00	
50	sets	Sri Lanka: 8 munten: 1 cent à 2 Rupee		FDC	div	1.00	
51		Nederlandse Antillen: FDC-set		1980	FDC	div	2.50
52		Das III. Reich: Die Mark als Machtinstrument		div	div	20.00	
53	varia	tentoonstellingskolom, 30x30x95cm			hout	5.00	
54		tentoonstellings-/boekenleeslampje				5.00	
55		tijdschriften: MünzenRevue - 11 ex, jaargang 41		2009	ZF	papier	2.50
56		Houtsnijwerk: 2-euromuntstuk Albert II, 2011 (40cm)		Pr	hout	300	
57		HCWXR - comingworldrememberme (+ certificaat)		Pr	Al	5.00	
58		Lindner 10 stuks 'Euro pocket' (nieuw)				1.00	
59	biljetten	België	100 francs type '1919'	08-01-1924	F	papier	5.00
60		België	5 francs type '1919'	16-11-1929	F/ZF	papier	2.50
61		Burma	100 kyats		ZF	papier	1.00
62		Congo	1 zaïre	0201-1967	ZF+	papier	15.00
63	biljetten	Duitsland	20 + 50 Reichsmark	1929 + 1933	div	papier	3.00

61

62

nr	item	beschrijving		kw	mat	inzet
64	biljetten	Frankrijk	100 francs	21-05-1941	ZF+	papier 1.00
65		Groot-Brittannië	1 shilling British Armed Forces		F	papier 1.00
66		Hongarije	100 pengo	1945	ZF+	papier 1.00
67		Malaya	50 cents	1942	FDC	papier 1.00
68		Mongolië	lot van 4 moderne biljetten	1983	FDC	papier 1.00
69		Oostenrijk	20 heller Oberhollabrunn	1920	ZF	papier 1.00
70		Portugal	20 escudos	26-05-1984	F/ZF	papier 1.00
71		Rusland	250 roebel	1917	ZF	papier 1.00
72		Rwanda	1000 francs	01-01-1988	FDC	papier 4.00
73		Suriname	5 gulden	09-07-1991	FDC	papier 1.00
74		USA	50 dollars Richmond (reproductie '60s)		ZG	papier 1.00
75	biljetten	wereld	lot van 11 biljetten		div	papier 4.00

70

72

div = divers **F** = fraai **ZF** = zeer fraai **Pr** = prachtig **FDC** = fleur de coin **UNC** = uncirculated
Ag = zilver **AE** = brons-koper **Fe** = ijzer **Cu** = koper **Ni** = nikkel **Al** = aluminium **Sn** = tin

Geld, van V tot PC

Naar muntjes zoeken met de detector

Juf Lieve van het Kardinaal Van Roey-Instituut te Vorselaar werkt in de laatste schoolweek gewoontegetrouw het schoolproject af met haar 6e leerjaar. 'Het is prachtig om te zien hoe de kinderen, in deze laatste dagen van het schooljaar, nog gemotiveerd geraken met het aangeleverde schoolproject 'Geld, van vee tot pc', ontwikkeld door de plaatselijke muntclub Numismatica. Als toemaatje gaan we dan muntjes zoeken in de wei aan de schaapsstal. De kinderen kijken er geweldig naar uit om met het toestel te kunnen zwaaien en de munten boven te halen die de Numismatica-leden de avond voordien hebben verstopt'. Het geheel werkt in ieder geval aanstekelijk vermits ook collega juf. Linda met haar 6e parallelklas het project wil opstarten. Het wordt volgend jaar druk, Hendrik ... !

Hendrik Van Caelenberghe neemt elk schooljaar een dagje vrij om de kinderen van Juf. Lieve te initieëren in het detectorzoeken. Toen er waarempel ook een oord van Albrecht en Isabella (ca. 1600) werd bovengespit keek toch iedereen verbaasd op. Alle muntjes werden meegenomen naar school, waar er nog gedurende een uurtje naar een determinatie werd gespeurd met de computer. Daarna: VAKANTIE !!

Tour-medaille komt uit Zuid-Afrika

Nog vóór de finale van het WK-voetbal wordt het startschot al gegeven van de 101e Tour de France, editie 2014. Wat weinig is geweten is dat de medailles van 'de Tour' in Z-Afrika worden vervaardigd. De firma *Metal Badge* is de grootste medailleproducent in Z-Afrika en levert aan enkele van de grootste massa-evenementen ter wereld: de marathons van New York, Londen, Berlijn, Rome, de Ronde van Frankrijk, e.a.

De Tourmedaille wordt jaarlijks geschonken aan de burgemeesters van de steden waar de Tour passeert, media, hoogwaardigheidsbekleders, sponsors, voorzitters van de diverse organisatiecomités, de Franse President en uiteraard ... aan de Tourwinnaar.

De imposante Tourmedaille, Ø 90mm (normaal 70-80mm), 9mm dik, 303g, oplage 1200 ex., ter gelegenheid van de 100e editie in 2013, had een uitvoering in gezandblaasd verzilverd zink en gepatineerd brons. In dit procédé wordt het zink onder hoge druk geïnjecteerd tussen de matrijzen (*die casting machine*). Het ontwerp voor de Tour-medaille-2014 is nog top-secret!

Gabriel Bourgart, tevens graveur en ontwerper van onze 'Poorter', reist de laatste jaren over-en-weer naar Zuid-Afrika om er jonge graveurs te begeleiden in hun opleiding en neemt er deel aan de productie van diverse medailles.

'GRENZELOOS'

tentoonstelling
van munten en bankbiljetten

uit vijf continenten
van 90 v. Chr. tot heden
uit de erfgoedcollectie van de
Abdij van Tongerlo

da Vincimuseum, Norbertijnenabdij, Abdijstraat 40, 2260 Tongerlo-Westerlo
open op Erfgoeddag 27 april, en vanaf 1 mei t/m 30 september dagelijks van 14.00 - 17.00 u.

www.tongerlo.org tel. 014 53 99 11

m.m.v. Numismatica Herentals

Kempisch Noodgeld WOI

Arendonck

In onze reeks voorpublicatie van Kempisch noodgeld 1914-18 nodigen we onze lezers uit om te reageren met aanvullingen en verbeteringen. Dit met het oog op een werk, samengesteld door ondertekende, en dat zal uitgegeven worden door de Erfgoedcel *Kempens Karakter*, mei 2015.

Arendonck is een kleine landelijke gemeente in de Noorderkempen, grenzend aan Nederland. Zij kregen dus o.a. ook te maken met de elektrische grendraadversperring, *Dodendraad* genoemd.

De oprichting van het plaatselijke komiteit te Arendonck ging gepaard met een heuse strijd tussen kerk en staat. Nog dezelfde dag dat de oorlogsverklaring de gemeente bereikte, belegde de gemeenteraad al een vergadering om escalatie van de prijzen tegen te gaan. Enkele dagen later werd er een onafhankelijke commissie opgericht ter ondesteuning van families waarvan vader/zoon gemobiliseerd was. In een brief van 23 september, gericht aan het provinciebestuur, wordt er melding gemaakt van nog een 2e commissie, bestaande uit leden van het Armbestuur, afgevaardigden van de voornaamste families van het dorp en 2 schepe-nen. Beide commissies ontvingen geldelijke steun van de gemeente.

Het Plaatselijk Komiteit van Arendonck brengt in 1915 kartonnen bons uit met 3 verschillende waarden. Deze bevinden zich momenteel in het archief van *Als Ice Can*, de plaatselijke Heemkundige Kring:

5 centiemen	28 september 1915	groen	31x44mm	2 ex.
10 centiemen	25 oktober 1915	rood	33x44mm	7 ex.
50 centiemen	31 augustus 1915	geel	30x41mm	2 ex.

Voorzijde: Steunkomiteit ARENDONCK - Goed voor : ... centiemen, datum van uitgifte en geschreven volgnummer. Op de keerzijde telkens de handtekening van een lid van het Arendonkse Komiteit: A. Verwimp, V. Thielen, H. Lens, L. Coveliers, P. Maes, Walraevens, Dehing.

Aanvankelijk bestonden er in Arendonk dus 2 komiteiten, één voor de achtergebleven families waarvan de kostwinner aan het front zat en één voor zij die door de oorlog werkloos waren geworden. Eigenaardig is dat er in de bronnen amper een spoor te bekennen valt van deze 2 komitei-ten. Enkel in het uitgegeven werk van Coveliers is er een verwijzing te-rug te vinden. Volgens zijn *Geschiedkundige Beschrijving* bleek de wer-king van de commissie voor steun aan de families onvoldoende te zijn

In de verzameling Jean Maes bevindt zich een, op lijntjespapier eigen-handig geschreven, bonnetje (52 x 84 mm) op naam van ene Jefferson Roat, voor een waarde van, de toen toch wel hoge som, van 10 frank (!).

Steunkomiteit arendonck
Hulp A.
Goed voor 10 frs winkelwaar
arendonck 16 meert 1916
voor jefferson Roat.
Deze kaart is slechts drij
weken geldig.

Voorzijde: Steunkomiteit Arendonck - Hulp A. - Goed voor 10 frs winkelwaar - Arendonck 16 meert 1916 - Voor Jefferson Roat - Deze kaart is slechts drij weken geldig. De keerzijde draagt een gestempelde datum in rode inkt: 15 Mars 1916.

Tot dusver kon nog niet met zekerheid achterhaald worden wie deze Jefferson Roat was. Onder deze naam is alvast niemand terug te vinden in de gemeentelijke registers. Maria De Bie (Heemkring Als Ice Can): 'In februari 1916 komen er 2 Amerikanen langs in Arendonk. Dit waren pas

afgestudeerde *Rhodes-studenten* uit Oxford die, 2 per provincie, werden ingezet in een controlerende functie. Zij trokken rond al dan niet in speciale auto's. De provincie Antwerpen werd bezocht tussen februari en april 1916, wat dus overeenkomt met de datum op het briefje'.

pastoor Coveliers vrederechter Verwimp notaris Poot

De penibele oorlogssituatie leidde tot een overbelasting van het Armbestuur zodat op 16 oktober pastoor Coveliers werd aangesteld tot voorzitter van 't *Komiteit van Behoeftigen*. Dit nieuwe komiteit kwam in de plaats van het oude gemeentelijke komiteit dat voor de achtergebleven families instond. Wanneer, begin november de gemeentelijke kas zo goed als leeg bleek te zijn, kwam het openlijk tot een botsing tussen de gemeente en pastoor Coveliers. deze laatste was de gemeente, in de hoedanigheid als komiteitsvoorzitter, nog zo'n 6.000 frank schuldig.

Beide partijen traden in dialoog en uiteindelijk besloot men een nieuwe commissie op te richten. Deze telde 3 afgevaardigden: notaris Theofiel Poot voor de gemeente, pastoor Lodewijk Coveliers voor het Godshuis en August van Gool voor het Armbestuur. Nog zijn niet alle problemen van de baan. Coveliers wordt door de gemeenteraad gedwarsboomd en er wordt uiteindelijk weer een nieuwe commissie opgericht. Eind 1914 bestaan er in Arendonk dan 3 komiteiten: de Commissie voor ondersteuning van de werklozen, het komiteit o.l.v. Coveliers en als derde het nieuwe gemeentelijke komiteit van 14 november 1914.

Ondertussen treedt het Nationale Hulp- en Voedingskomiteit in werking en (december 1914) wordt Coveliers verkozen tot voorzitter van het kantonale komiteit. Nog diezelfde dag stelt Coveliers een dagelijkse levering van broden uit de Nederlandse grensdorpen Reusel en Bladel, tot eind 1916, aan Arendonk veilig.

Onderstaande witte bon (Hulp A) werd door het plaatselijke Hulp- en Voedingskomiteit uitgebracht in 1918. Deze unieke bon (54 x 91 mm) bevindt zich in het archief van de Arendonkse Heemkring, *Als Ice Can*.

Voorzijde: **A - Nationaal Hulp- en Voedingskomiteit - Plaatselijk Komiteit te Arendonck - Onderstand aan behoeftigen en werkloozen.** GOED VOOR AANKOOP van waren ter waarde van **0,50 Fr.** te halen in het magazijn van het Plaatselijk Komiteit en bij de handelaars. Een gestempelde volgnummer: Nr 13673. Deze bon wordt terugbetaald alleen aan de leveranciers ten bureele van het Komiteit, tot den 15 Juli 1918. - Na dien datum wordt hij waardeloos. Arendonck, den 1 Juni 1918. Namens het Komiteit: De Voorzitter, **L. Coveliers.** De Schatbewaarder, **A. Verwimp.** Centraal een diagonaal gestempelde handtekening van A. Verwimp. Op de keerzijde gestempeld: geldig tot juni 1918.

Begin 1915 werd het nieuwe plaatselijke Komiteit voor Hulp- en Voeding officieel opgestart te Arendonk. Op 7 januari werd Coveliers op het gemeentehuis uitgenodigd om enkele leden voor te dragen. Theofiel Poot nam de taak van voorzitter op zich. Op aangeven van Coveliers werd vrederechter Albert Verwimp als schatbewaarder aangesteld. Zo waren beide 'strekkingen', gemeente en parochie, aanwezig. Jos Dehing werd als secretaris aangesteld. Elke maandagavond 18u vergaderde het Komiteit in de gebouwen van het Vredegerecht op het marktplein. Het magazijn en de administratieve lokalen waren gevestigd in het patronaat en het gemeentehuis.

Eind augustus 1915 werd er voor het eerst het eigen briefjesgeld, in de vorm van kaartjes, uitgegeven. Deze kaartjes werden voorzien van een rode volgnummer en de handtekening van een lid van het Komiteit en hadden de waarde van 0,50 frank. Pastoor Coveliers was niet vies van enig chauvinisme: 'In tegenstelling tot de vodden papierkens uit Turnhout, was het geld van Arendonck schoon en kunstzinnig ...'.

Een ander opmerkelijk lid van het Arendonkse komiteit was zeker onderpastoor Walraevens, opererend in de schaduw van Coveliers.

Onderpastoor **Gislain Walraevens** (°1880, O.L.V.-Lombeek), zou de bespiedingsdienst gaan leiden die bekend stond onder de naam **Biscops**. Walraevens reisde in de oorlogsperiode doorheen het ganse bezette gebied en stichtte vanaf 1916 hulpposten voor een spionagenetwerk. De berichten werden in de grensdorpen overgesmokkeld naar Nederland waarna ze naar Engeland werden doorgestuurd.

In september 1917 werd hij echter, samen met enkele familieleden, door de *polizeiambt* aangehouden en naar de gevangenis van Turnhout overgebracht. Het netwerk stortte daarop volledig in. Na een onderzoek van 8 maanden kregen Gislain Walraevens en zijn zus Margriet hun vonnis te horen: de doodstraf.

Onder sterke nationale druk werd deze doodstraf omgezet tot een levenslange gevangenisstraf. Op 11 november 1918, bij de algemene wapenstilstand, kwam Walraevens vrij en keerde hij terug naar Arendonk. In 1919 verliet hij Arendonk en vestigde zich in Laken.

Dat deze bespiedingsdienst voor de geallieerde mogendheden heel nuttig is gebleken, blijkt uit de verschillende onderscheidingen die er na de oorlog bedeed werden: Ghislain Walraevens werd benoemd tot *Commander of the British Empire*, zijn zus Margriet tot *Officer of the British Empire*. Hij werd zelfs door *Field Marshall Sir Douglas Haig* persoonlijk ontvangen, waardoor het belang van de spionagedienst nog eens extra werd onderstreept.

Zoals gezegd werd op 18 december 1914 het kantonaal Voedselkomiteit gesticht met L. Coveliers (voorzitter), Dielen (schrijver), Filip Van Elst van Rethy en Vlaminckx van Desschel (bijgevoegd schrijver). Leden: Albert Verwimp en Alf. Van Hove. In de plaats van Van Elst kwam altijd August Staes (Burgemeester) naar de vergaderingen. Nadien zou ook nog Vlaminckx vervangen worden door E.H. Moeysoen.

Een kleine meevaller voor het Komiteit, op het einde van de oorlog, was de uitverkoop door de Duitse troepen. Zo kocht het Komiteit op 13 november 1918 twee wagons eetwaren van de Duitse bezettingstroepen voor slechts 3/5 van de waarde. Het einde van de oorlog betekende dus niet het einde van het Komiteit. De schaarste zou nog tot lang na 11 november blijven duren.

Met dank aan - Maria De Bie van Heemkring *Als Ice Can*

- Jean Maes, lid van Numismatica Herentals EGMP

Bronnen:

Lodewijk Coveliers - *Geschiedkundige Beschrijving*, Arendonk, 1937.

Maarten Heymans - *Arendonck in den Grooten Oorlog 1914-1918*, 2007.

Frans Vosters - *De Arendonkse Bespiedingsdienst 'Biscops'*.

De Arendonkse Heemkundige Kring 'Als Ice Can' bezit in haar archief nog een originele doek van het *Nationaal Comité Tot Hulp en Voeding*.

Rudy Dillen

MAUQUOY®

since 1875

Mauquoy heeft voor de tentoonstelling CoinArtXL 2014 van dit ontwerp uit 1934 onderstaande penning gemaakt.

Het ontwerp hiernaast is in 1934 door Alphonse Mauquoy gemaakt ter gelegenheid van een wedstrijd voor het ontwerpen van een 20 Frankstuk.

Mauquoy is sedert 1875 gespecialiseerd in medailles, eretekens en penningen. Ook voor uw evenement kunnen wij herdenkingspenningen ontwerpen. Contacteer ons vrijblijvend voor meer informatie.

Deze maand ...

... op onze leestafel !

MünzenRevue (D) juni 2014

- Momente der Ewigkeit, Münzkabinett Winterthur
- Damit bezahlten die Magdeburger, 1400 bis 1682
- Die Abschiedsprägungen der Eurostaaten
- Perlen an der Peripherie, die Münzen der Persis
- Antike Attribute auf Fussball-WM-Münzen
- Geld der Highlands, Münzgeschichte Schottlands

Numismatique & Change (F) juin 2014

- étude: Les monnaies grecques de l'époque classique
- étude Romaines: Les chemins de l'Antiquité
- Médiévales: Les monnaies de l'évêché d'Olomouc
- Féodales: Les 5 francs du dernier duc de Bouillon
- Etrangères: La numismatique moderne ukrainienne
- Billets: Le billet de 100 fr BdF, type 1892 'réserve'

MUNTkoerier (NL) juni 2014

- Daalder Batenburg, Willem V van Bronckhorst
- Bijzondere 2-euromunt 'Koningsdubbelportret'
- Surinaamse centen, stuivers, dubbeltjes en kwartjes
- Tentoonstelling 'Grenzenloos' in Abdij van Tongerlo
- Glazen penningen van John Sillevius in Ravenstein
- Munten kopen via een internetveiling

NIEUW IN DE BIB!

Gentse penningen 1780-1980

Museum voor Volkskunde

Tijd-Schrift

Oud geld, nieuw verhaal

Heemkunde Vlaanderen

Tijdschriften en boeken kunnen gratis ontleend worden gedurende 1 maand. Clubtijdschriften van andere verenigingen kunnen enkel ingelezen worden, niet ontleend ! Vraag info aan bibliothecaris Herwig Helsens. Volledige boekenlijst op www.numismatica-herentals.be / bibliotheek.

Brumunt

Koop en verkoop op onze nieuwe veilingssite

www.brumunt.be

voor meer info veiling@brumunt.be

**De veilingssite voor de aankoop en verkoop
van al uw verzamelstukken**

Brumunt

za 5	EVB - Paon Royal - Rue Vieux Marché Grains 6, Brussel	8-11 u
zo 6	EGMP Leuven - Palais de Buc's, JP Minckelersstraat 130 AEN Couvin – Lycée Royal – Rue Gouttier 11, Couvin N. Edelweissje - St-Katarina - N. Cleymanslaan 1, Hasselt	9-12 u 9-12 u 8-12 u
za 12	AEN Nijvel -C. St-Gertrude - Faubourg de Mons 1, Nijvel EVB - Paon Royal - Rue Vieux Marché Grains 6, Brussel	vanaf 14u 8-11 u
zo 13	EGMP Herentals- St-Antonius, Kapucijnenstr. Herentals	8.30 - 12 u
za 19	EVB - Paon Royal - Rue Vieux Marché Grains 6, Brussel	8-11 u
zo 20	EGMP ZW-Vlaand - Willem Tell - Brugsestr. 20, Kortrijk Wase Ruilclub - Den Hof - H. Heymanplein 7, St-Niklaas Go Collections - Centre Culturel - Rue Haute 1, Gosselies	8.30-12 u 9-12 u 8.30-12 u
za 26	Achter Olmen - T.I. St-Jansberg - Weerterstwg., Maaseik EVB - Paon Royal - Rue Vieux Marché Grains 6, Brussel	13-16 u 8 - 11 u
zo 27	AEN La Louvière – M. du Peuple de Houdeng-Aimeries	8.30-1

Willem van Alsenoy Numismaat

Postbus 333 2000 Antwerpen

0495-511016

willem@vanalsenoy.com

www.vanalsenoy.com

Gerda & Hugo DE BEUL / FILATIS2

WIJ BIEDEN ALLES VOOR DE VERZAMELAARS VAN MUNTEN EN
BANKBIJZETTEN - PRENTKAARTEN - TELECARDS - CATALOGI

Grote specialiteit benodigdheden

Vraag onze bijzondere voorwaarden voor grote afname

e-mail: debeul@evonet.be

website: www.filatis2.com

Sint-Katelijnevest 38 – 2000 ANTWERPEN Tel. 03 / 226.40.68

Jean ELSÉN & ses Fils n.v.

ONZE EXPERTEN SCHATTEN GRATIS UW VERZAMELING EN BETERE
MUNTEN DIE WORDEN INGELEVERD VOOR ONZE VEILINGEN.
DE CATALOGUS WORDT IN HEEL DE WERELD VERSTUURD.
OP ONVERKOCHTE LOTEN ZIJN ER GEEN KOSTEN.

VEILING 122 13 SEPTEMBER 2014

Kelten, Grieken, Romeinen,
Byzantijnse en Oosterse munten.
Middeleeuwse en moderne munten.
Penningen en jetons.

Jean ELSÉN & ses Fils n.v.
Tervurenlaan 65
B-1040 Brussel

Tel : +32-2-734.63.56
Fax : +32-2-735.77.78

info@elsen.eu
www.elsen.eu